

A Vidék Alap (VA) létesítéséért
Lassítható-e, megállítható-e egy öngerjesztő folyamat?
Vidék- és fővárosfejlesztés, csak együtt!

dr. Rigó Mihály
okl. erdőmérnök
okl. építőmérnök

*„Azt akarom, hogy a brassói ténsasszony is Budapesten vásároljon kalapot.”
Baross Gábor*

Az előbbi idézet szerinti „országfejlesztés” súlyos következményeiről, Magyarország kettészakadásáról, vagy még inkább háromfelé szakadásáról, a kis hazán belőli hatalmas területi különbségekről, a fővárosról, mint vízfejről, korábban már itt írtam:
http://www.mernokkapu.hu/fileok/2/Videk_es_Budapest-2m-2.pdf

1.

A célom

A vízfej-vita időről időre fellángol, majd elhal, évtizedek óta tart. Talán a legrégebb óta vitatott témáink egyike. Mintha nem tudnánk, de még inkább mintha nem is akarnánk megtalálni a megoldást. Írásomban megoldásként kínálok a Vidék Alapot, mint a főváros és a fővároson kívüli országgrész, a vidék, **együttfejlesztésének eszközt**, a vidékfejlesztés valódi intézményét.

2.

Nem mindig volt vízfej a főváros

1910-ben csupán az ország lakosságának **4,8%-a** élt a fővárosban!

<http://epa.oszk.hu/00600/00691/00042/04.html>

A vízfej jelleg tehát nem természetes, nem megváltoztathatatlan, nem is valamely természeti törvény következménye.

3.

A vízfejjé válás lépései

1930-ban már az ország lakosságának „**11,6%-a**” élt a fővárosban, mely az előbbi 4,8%-hoz képest rövid idő alatti nagy lépés. Ez főleg Trianon következménye. Nemcsak az Országház lett hirtelen nagy, hanem a főváros is.

<http://epa.oszk.hu/00600/00691/00042/04.html>

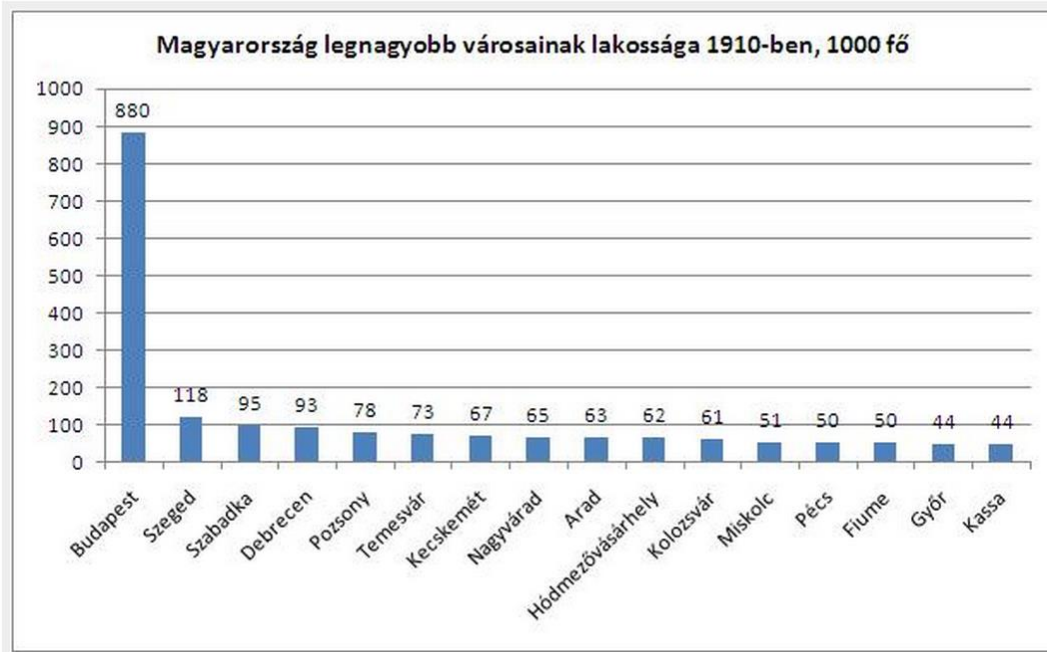
2011-ben pedig már $1,737 \cdot 100 / 9,982 = \mathbf{17,4\%}$!

Ha pedig 4 milliárd lesz a főváros lélekszáma, mint egyes elképzelők azt szeretnék, akkor ez az arány $4 \cdot 100 / 9 = \mathbf{44\%}$ esetleg **50%** lesz, attól függően, hogy az ország lélekszáma addigra mennyire fog lecsökkenni.

Ez egy abszurd folyamat!

4.

A nehezen változó, nagy tehetetlenségű a város-szerkezet

Budapest és a többi város ma - a szakadék nem változott lényegesen
http://fenteslent.blog.hu/2014/01/28/miert_vizfeju_magyarorszag

Az előbbi két grafikon jellege szinte semmit sem változtak a 100 év alatt, viszont lényegesen romlottak az arányok! Az első két legnagyobb város lakosság arányai: $880:118 = 7,46:1$; illetve $1736:204 = 8,51$. Az arány a kedvezőtlen irányban romlott.

5.

A méret

A méret egy város esetében nagyon is számít! A nagysággal mindenféle nagyobb piac jár együtt, melyből a polgár a több munkahelyet, a magasabb béreket és a magasabb életszínvonalat érzékeli, melyhez döntéseit igazítja. **Ez egy „mágneses erőter”, amelynek vonzereje a több munkahely, a magasabb bérek, a magasabb életszínvonal.** De vehetünk elektromos hasonlatot is, hiszen az ország kisebb részén sok a munkahely, magasak a bérek, magas az életszínvonal, míg az ország nagyobb részén alig van, vagy nincs munkahely, a bérek kicsik, életszínvonalról pedig beszélni sem érdemes. Előáll egy különbség, mint a feszültségkülönbség, amely az elektromos áramlás, az áram feltétele.

Azt hiszem ez az az eset, amikor a nagyobb mennyiség már más minőséget jelent.

6.

Ami a „Budapest legyen metropolisz” híveinek igyekezetét alátámasztja

„Ha Budapest külön ország lenne, Qatar, Luxembourg, Szingapúr és Norvégia után a világ ötödik leggazdagabbjának számítana. Lenyomná az USA-t, Kuvaitot, az Egyesült Arab Emírátsukat, majdnem mindent.”

http://varosban.blog.hu/2011/07/26/budapest_gazdagabb_svajcna

Ez a gondolat a tervezett városállam alapja és talán a fő indoka is.

7.

Mi vezethetett a vízfejhez, melyek lehettek a főbb állomások?

„Táncsics Mihály a kiegyezés körüli években még úgy vélte, hogy „A mily mértékben teremtetek a fővárost nagyszerűvé, oly mértékben válik a hon hatalmassá, dicsővé”.”

<http://epa.oszk.hu/00600/00691/00042/04.html>

Az idézet jól érzékelheti a kor hangulatát, vélekedését, de tényleg bevált ez a látomás? Ma már nyilvánvaló az, hogy sajnos nem. Ettől függetlenül hangoztatják, indokként felhozzák, pedig az idő bebizonyította hazug voltát!

Ebben a hangulatban ezek után szinte természetes az, hogy „... a magyarországi vasutak is szélsőségesen **Budapestre koncentrált hálózatot** képeztek ...”

„Közismert Baross Gábor bonmotja a fővárosnak kedvező tarifarendszer bevezetésekor: „**Azt akarom, hogy a brassói ténsasszony is Budapesten vásároljon kalapot**””

<http://epa.oszk.hu/00600/00691/00042/04.html>

Remélem, már az eddigiekből kiderül: én azt szeretném, ha a brassói ténsasszony Brassóban is vehetne ugyanolyan kalapot magának, mint Budapesten!

Sokat nyomott a latba Budapest igyekezete Bécs utoléréséért.

„A Monarchiában lejátszódó polgárosodás, iparosítás, vasútépítés egymásra ható folyamatai minden város gyors fejlődését és lakosságszámának megugrását generálták. A fejlődésből azonban kiemelkedett két város: Bécs és Budapest. Bécs volt a birodalmi főváros, ennek megfelelően a császáriak magasztos és fényűző városkép kialakításán fáradoztak: megépültek a paloták és a Ring. ...

A Béccsel való versenyt a birodalom másik fővárosának is állnia kellett, Budapesten is megépült hát az Andrássy út és a villák, a város az egész magyarországi népességáramlás első számú célterülete lett, 1910-re elérte a 880 ezer lakost. **A gyorsan lezajló magyar iparosítási hullám is a fővárosba koncentrálódott,** Budapest a századfordulóra a világ második legnagyobb malomipari központjává vált.”

http://fenteslent.blog.hu/2014/01/28/miert_vizfeju_magyarorszag

„Budapest relatív súlyát növelte, hogy **a trianoni határok** a kialakulóban lévő regionális centrumok többségét – épp a legjelentősebbeket, Zágrábot, Pozsonyt, Kolozsvárt, Temesvárt – kívül rekesztették az országon.”

<http://epa.oszk.hu/00600/00691/00042/04.html>

A Kárpát-medencét betöltő, soknemzetiségű Nagy-Magyarország ugyanis pontosan egy olyan, **egészséges urbanisztikai szerkezettel rendelkező állam volt,** Budapest székesfővárostól épp a kellő távolságra fejlődtek a megfelelő méretű nagyvárosok, amelyek egy-egy szép nagy régió központjai voltak.

Pozsony, Kassa, Nagyvárad, Kolozsvár, Temesvár, Zágráb alkotta azokat az alközpontokat, amelyek - ha ma is egy országban lennének - úgy ellensúlyoznák a Duna-parti fővárost, mint Berlint a német nagyvárosok, vagy Párizst a francia vidék milliós-ötszáz ezres központjai.

Tökéletesen arányos városszerkezet volt ez, a medencét körülvevő, kincsekben és iparban gazdag hegyvidékek és a mezőgazdaságnak otthont adó alföldek határán. Ma is tökéletes, virágzó és komplex gazdasági egységet alkotna ez a városszerkezet, ... Trianon után (is-RM) maradt nekünk ez a vízfej, ...”

http://mandiner.blog.hu/2011/06/07/bunko_pest_suttyo_videk_bezzeg_nyugat

Trianon elvitte tőlünk a Budapest és Debrecen, Miskolc, Szeged, Pécs, Győr, Székesfehérvár közötti nagyvárosokat. **Ezek hiányát nem lehet pótolni** Debrecen, Miskolc, Szeged, Pécs, Győr, Székesfehérvár fejlesztésével, mert ezekből soha nem lesz pl. Temesvár vagy Pozsony. Arról nem is beszélve, hogy ezek a városok azóta fényes pályát futottak be, tehát a különbség az alattuk lévő kategória városaihoz képest nagyon nőtt.

Tévedésből a hazai szakemberek egy része mégis ezt célt fogalmazza meg évtizedek óta. Budapest mintájára vidéki vízfejek létrehozása folyik. Ez nyilvánvalóan téves irány, mely nem segítené elő a magyar vidék valós gondjainak megoldását.

A helyes irány inkább a Kárpát-medencét ismét egységben, egy gazdasági egységben kezelő fejlesztéspolitika lehet a környező, szomszédos országokkal egyetértésben. Ez az irányzat létezik ugyan, de rendkívül vékony, halvány.

1950. Nagy-Budapest létrehozása.

„A szellemi és gyakorlati példát minden bizonnyal Nagy-Bécs 1890-es kialakítása jelentette, amely érthetően nagy hatással volt a folyton versengő társfővárosra.”

„Az első hivatalos dokumentum, mely konkrét kezdeményezést fogalmaz meg ebben a tárgyban, valószínűleg Pest vármegye közigazgatási bizottságának 1901. évi jelentése, melyet 1902. március 13-án terjesztettek a miniszterelnök elé.”

<http://hu.wikipedia.org/wiki/Nagy-Budapest>

Tehát 1901-ben még biztos utol akarták Bécset érni! Ezért jött létre már 1910-re a 4. pontban lévő grafikon szerinti helyzet.

A magyar autópálya hálózat sugaras kialakítása! Ez ráerősített a sugaras vasúthálózatra. Mindkettő aktív emberi beavatkozás! Nem a véletlen műve!

Ez „... a fővárosközpontú közlekedési hálózat kiépülése ...”

<http://epa.oszk.hu/00600/00691/00042/04.html>

A legnagyobb baj azonban az, hogy a leglényegesebb infrastruktúra elemek ki tudja mennyi időre rögzítették a magyar gazdaság térszerkezetét előbb sugarasként, újabban pedig sugaras-gyűrűsként! Jól látható, hogy az egyik tévedés hozza magával a többi téves döntést is. A helyreállítás idő-, és költségigénye pedig tetemes.

Végül utolsóként említem a legsúlyosabb okot. A legsúlyosabb pedig: az ország forrásainak főváros érdekű, **fővárost előnyben tartó** elosztása teljesen pártsemlegesen! A legújabb, a 2014-2020. közötti EU finanszírozási ciklusra készült hazai operatív programok is így lettek kitalálva. Az operatív programok közötti átfedések segítik elő a főváros nyílt és burkolt finanszírozását.

Mint az előbbi felsorolásból kiderül a vízfejjé válás okai között emberi beavatkozásokat látunk, melyek egyrészt az ország belsejéből, másrészt az országon kívül eredtek.

8.

Milyen kárt okozott a vízfejjé válás?

A főváros pénzelésének legfőbb budapesti legfőbb érve unásig ismert: előbb Budapestet kell fejleszteni, mert az az egyetlen európai nagyváros az országban. Majd EZ UTÁN a fejlesztés eredményeit, pozitív következményeit, áldásait a főváros szétsugározza a vidékre.

Miközben a pénzek mennek a fővárosba, a vidékre való szétsugárzásnak még a nyomait sem lehet látni. **A tény az, hogy miközben a főváros emelkedik, a vidék süllyed.** Ennél fényesebb bizonyíték nincs a fővárosi érvelés hamisságára.

A „sugárzás” ideológiájának képviselőitől kérem: **fogadják el a fordított helyzetet.** Pénzeljük előbb a vidéket és majd az fogja áldásait a fővárosra sugározni. Ha nem fogadják el, elismerik a „sugárzás” elmélet hazugságát!

A folyamatot objektíven látók tudták:

„A megcsonkult vonzásterületek kicsiny volta mellett épp Budapest megnövekvő súlya, illetve közelsége **gátolta a vidéki „nagyvárosok” kivirágzását.** A főváros már a két világháború között az ország városaiból egy nap alatt megjárható volt, **„sugárnyomása” szinte az országhatárokhoz préselte** a regionális központok vonzáskörzeteit.”

<http://epa.oszk.hu/00600/00691/00042/04.html>

„... a vidékről ... **elszívódó termelőerő** leginkább Budapesten csapódik le. Az ország legfejlettebb régiója tehát **folyamatosan szívja el** a gazdasági erőt, lehetőséget a vidéktől, ... Bármennyire is fájdalmas, úgy tűnik, **Budapest a vidék rovására nőtt** az elmúlt években – ami nem természeti törvényszerűség, hisz megfelelő gazdaságpolitikával és kedvező gazdasági környezetben növekedhet egységesen az ország gazdasága.”

<http://www.hir24.hu/belfold/2014/02/06/felterkepezett-nyugdijasok-dramai-kulonbsegek/>

Budapest működteti a vidék felé az erőforrás – szivattyúkat!

Mi lenne a megfelelő gazdaságpolitika és a kedvező gazdasági környezet?

„Magyarországon egyszerűen nem történhet semmi, ami nem érinti Budapestet, ...”

http://gyuloltellensegeink.blog.hu/2009/07/08/a_budapestiek

„... tény, hogy egy ekkora vízfej sok esetben **elszívja a tehetséges fiatalokat vidékről**, amivel a főváros jól jár, a vidék kevésbé: éppen ezért törleszteni kell.”

http://varosban.blog.hu/2011/07/26/budapest_gazdagabb_svaicnal

„Budapest vonzásának kiterjedtsége és a határok közelsége együttes erővel **akadályozzák** a jelentős súlyú regionális központok kialakulását: a belső gyűrűbe eső városok (Székesfehérvár, Kecskemét, Szolnok) megerősödését Budapest közelsége akadályozza, a külső gyűrű nagyvárosainak (Debrecen, Szeged, Győr) potenciális vonzáskörzetét pedig a közeli határ vágja el.”

„A főváros túlsúlyának problémája ... nem csak Magyarországot sújtja, de Magyarországot különösen.”

http://fenteslent.blog.hu/2014/01/28/miert_vizfeju_magyarorszag

9.

Próbáltak-e valamit tenni a vízfejjé válás ellen?

„Igaz az is, hogy elvesztettük a Budapest-centrikusságot ellensúlyozni próbáló körvasutat, mely a Partiumban haladt, ...”

http://fenteslent.blog.hu/2014/01/28/miert_vizfeju_magyarorszag

Próbáltak-eink valamit tenni. Valószínűen ennek szerény újragondolása a főváros körülre elképzelt vasúti V0.

„Budapest növekedésének visszafogása érdekében a fővárosban és agglomerációjában ipartelepítési tilalmat vezettek be, iparkitelepítési akciókat indítottak, adminisztratív úton korlátozták a Budapestre való beköltözést és így tovább. Ami a főváros növekedésének visszafogását illeti, ezek a törekvések bizonyos eredményt értek el: lelassult a népességnövekedés, majd a nyolcvanas években lassú csökkenés következett be, a szocialista korszak végére 20 % körüli értékre csökkent Budapest részesedése az ország ipari foglalkoztatottjaiból. **Ám nem csökkent a főváros súlya a növekvő jelentőségű terciér szektor nagyvárosi szegmensében**, a társadalom- és a gazdaságirányításban (a szocialista korszakban szinte mindvégig csak Budapesten működött nemzetközi repülőtér, csak itt intéződött mindenfajta nemzetközi pénzügyi tevékenység – például a külföldi kiküldetésre induló „vidékiek” csak a főváros kijelölt bankjaiban vehették át a számukra kiutalt valutát –, az országban egyedül itt „osztogatták” a kiutalt személygépkocsikat, egy sor főiskola-egyetem csak Budapesten működött, a külkereskedelmi vállalatok kizárólag a fővárosban tartották székhelyeiket; 1970-ben a fővárosban dolgozott a K+F intézmények foglalkoztatottjainak 61,5 %-a stb.). **Ez önmagában is gátolta a „kiemelt felsőfokú központok” nagyvárosi funkcióinak számottevőbb bővülését. De az irányítás-elosztás-igazgatás egész akkori területi szisztémája ellentmondott a „kiemelt” városok „kiemelt” fejlesztésének.**”

Megállapítható: a beavatkozás felemásra sikerült, mivel éppen azt a szektort nem érintette, amely virágzásnak és nem visszafejlődésnek indult!

A két világháború közötti szerző, Szombatfalvy György azonban már nem állt egyedül véleményével:

„Mindent, ami szép, ami drága, az egyetlen kedvencre halmoztunk s a külsőségeken túl nem terjedt vágyunk, akár egy hiú parvenünek. Arra senki sem gondolt, hogy mi a főváros, a főváros hivatása a nemzet egésze szempontjából s mik a feltételei annak, hogy jól betölthesse ezt a hivatását. Öncélú városiasodás és városimádat vett erőt a nemzeten s az ország népe

mintegy bővölten hordta kincseit a városba, hogy áldozhasson kedvenc oltárán... Nem bánta, hogy a város a magyar nép természetes kivirágása-e vagy idegenlelkű Moloch...” (Szombatfalvy, 1938).”

<http://epa.oszk.hu/00600/00691/00042/04.html>

„A szocialista politika azonban **gondot fordított Budapest túlsúlyának visszafogására**. Ennek eszköze a vidéki városok iparosítása és a regionális központok, megyeszékhelyek szerepének, funkciójának megerősítése volt.”

http://fenteslent.blog.hu/2014/01/28/miert_vizfeju_magyarország

Igen, a felemáság, a részlegesség, mely miatt a jó szándék célját el nem érhetette.

10.

A szép szavak, a szép elvek hangoztatása, kábításra használata

Szinte állandóan megfogalmazódnak a nemes célok, melyeket azonban rendre felülírtak a pénzosztók, így a nemes célok sem valósultak meg. Egy példa:

„A 67/ 2007. (VI.28.) OGY határozatban megállapítottak szerint a területfejlesztési politika átfogó célja – a Nemzeti Lisszaboni Akcióprogram és az Aktualizált Konvergencia Program célkitűzéseivel összhangban – az ország és térségei harmonikus és kiegyensúlyozott területi fejlődésének elősegítése.”

„Ennek eredményeként javuljon a térségek versenyképessége, mérséklődjenek a térségi és a települési szintű különbségek.”

„Az Országos Településhálózat Fejlesztési Konceptió összhangban a Lipcsei Charta és a Területi Agenda alapelveivel e viszonyrendszer fejlődésének orientálását tűzi ki célul.”

„...az ország kiegyensúlyozott térszerkezetének kialakulása érdekében a hátrányos helyzetű térségek fejlődésének elősegítésére.”

http://www.vati.hu/files/sharedUploads/docs/FVR/fvr_2008_3.pdf

Míg a Lipcsei Charta, a Területi Agenda, az EU különféle színű könyvei konkrétumok, itthon ezek jórészt torzulnak. Hiszen mit jelenthet pl. a „viszonyrendszer fejlődésének orientálása”.

11.

A szép elvekkel szemben valójában azonban a vízfej jelleg erősödik, mert a pénz a fővárosba megy.

A szép elvekből, a nemes szándékokból végül csak az valósul meg, amire pénzt osztanak!

Az alábbi táblázatban bemutatom azokat a legutóbbi fővárosi létesítményeket, amelyeket az elmúlt években adtak át, vagy a közeli jövőben szándékoznak átadni.

A táblázat adatai pontatlanok, csak a nagyságrend megítélésére alkalmasak!

Hiszen az adatokat az internetről vettem le. Azt sem tudtam kideríteni, hogy a költségek adó nélküli, vagy adóval együtt értett értékek-e. Sokszor nem tudtam azt sem, hogy közülük melyik a leszerződött érték, és melyik a becsült. Lehetnek a tételek között átfedések is. Megkíséreltem pontos számokat szereznii a fővárostól, de sajnos nem sikerült.

Budapestre költött, vagy költeni szánt pénzek a Nemzeti Színháztól napjainkig (csak a nagyságrend miatt!) (egy valószínűleg nem teljes lista)	(mrd Ft)
M5 déli szakasz	5
M5 északi szakasz	2,7
4-es metró	452
3-as metró felújítása	100
3-as metró szerelvényei	65
2-es metró felújítása	43
2-es metró járművei	23
2-es metró és a gödöllői HÉV összekötése	230
1-es metró fejlesztése	52
fogaskerekű rendezése és meghosszabbításai	20
1-es és 3-as villamos felújítása	48
2-es villamos felújítása és északi meghosszabbítása	23,5
3-as villamos északi meghosszabbítása	11
Széll K. tér és a budai fonódó	18
42-es villamos meghosszabbítása	14
Bajcsy-Zs. úti villamos a Lehel tér és a Deák tér közötti villamos	17,5
Asztória-Thököly út - Újpalota villamos	40
külső Bécsi úti villamosvonal	10
spanyol villamosok	75
trolis vonal hosszabbítás, VII. és VIII. kerület	2
elektronikus jegy	5
Futár utastájékoztató	7
BuBi kerékpáros rendszer	1
a dunai szigetek kerékpáros megközelítése	2,5
kerékpáros közlekedés fejlesztése	4
járműprojekt II., 59 db villamos, 34 db trolis beszerzése	68
600 autóbusz cseréje	
trolis cseréje	4
a közösségi közlekedés működtetése	74
behajtási díj bevezetése	15
a dunai hajózás fejlesztése	20
rév Csepel és Budafok között	1,4
HÉV fejlesztések	120

Petőfi-híd felújítás előkészítése	0,5
Lánchíd felújítás	25
Marqit-híd	30
aquinkumi híd előkészítése	4
Százlábú híd	4
örmezői csomópont	10
körvasút menti körút építése	4
M0 északnyugati szakasz	100
M0 bővítés	106
M0 11 km, rekonsztrukció	35
Budapest szíve II.	3
Márcus 15. tér	2
Nagy Lajos király útja fejlesztése	2,4
Budaörsi úti kétszintű csomópont	7
Rákosrendező újrhasznosítása, területfejlesztése	3
csepeli gerincút építése	7
dél-budai tehermentesítő út III. üteme	2
rákoskeresztúri autóbusz folyosó	1
közlekedési kapcsolat teremtése a Kerepesi és a Dózsa Gy. út között	1,5
kelenföldi intermodális csomópont	15
ferihegyi gazdasági övezet és közlekedésfejlesztés	12,5
DILK előkészítés	18,5
Nyugati tér és aluljáró felújítás	0,8
Szegedi úti felüljáró	11
Üllői út-Könyves Kálmán csomópontg	0,5
ferihegyi reptérre vezető út felújítása	12,5
reptéri BUD Future program	5,7
Schlacta Marqit rakpart	1,5
Városliget	150
Városháza felújítása	14
a városligeti műjégpálya rekonstrukciója	5
Kossuth tér	27
Concerto Akademia	1
Mátyás-templom	8
Honvéd Főparancsnokság	1
Erzsébet tér	2
Viqadó	8
Music Center	1
2014-es tavaszi fesztivál	2
Erkel színház	2
várkert bazár és várpalota	49
Ferenciek tere	4
Széchenyi tér felújítása	4,3
Batthiany tér felújítása	1
Ludovika	38

Bálna/Cet	9
Nemzeti Színház és MŰPA	45
Korányi projekt	13
Uzsoki utcai kórház rekonstrukciója, II. ütem	6
Állatkert	15
új konferencia központ 4-5000 főre	20
Józsefváros (Négy Tigris), sportközpont	4
Lánchíd u. és környéke	2
Zeneakadémia	13
Művészetek palotája	31
Ferenfváros PH, új épülete	3
Sorsok Háza, emlékhely	5
Buda, Karmelita kolostor átalakítása tervezése	1
Józsefváros felújítása	4
TF különválása, a Sportkórház befejezése	25
a Karmelita kolostor felújítása	100
Vidám park, Pannon-tenger	16
Tüskecsarnok	9
Eiffel-palota	18
Hajógyári-sziget ingatlanvásárlás	4
JövőSziget koncepció	
Budapest Környéki Törvényszék	13
panelépületek gépészeti és szigetelési felújítása	
bérlakás program	
Hadrianus-palota újjáépítése a Hajógyári-szigeten	
az Opera és az Erkel működtetése évenként	9
Józsefváros, Palotanegyed, közterület felújítás	1
Margit-sziget program	26
Óbudai-sziget fejlesztése	4
Római-part fejlesztése	1,5
észak-csepeli közpark	0,6
gyógyfürdők korszerűsítése	15
bírósági épület a volt BM-kórház átalakításával	15
a volt ipari minisztérium épületbontása	1
Kvassay-mező	4,1
Duna-part II., zöld felület	1,5
Csút falu, régészeti park	0,8
Hunyadi téri csarnok megújítása	3,5
Nyugati tér felújítása	0,4
Kossuth L. u. -Rákóczi út megújítása a villamos visszaállításával	54,5
Blaha L. tér felújítása	0,6
Zichi - kastély részletének felújítása	0,9
Molnár-sziget	2
Budapest szíve pr. II.	4,3
2021-es vizes világbajnokság	14
MTK stadion	6

Fradi-stadion	15
Olimpiai park	2
Puskás Ferenc-stadion	107
labdarúgó EB, 2020	30
Testnevelési Egyetem	17
józsefvárosi pályaudvar újrahatszósítása, sport centrumként	4,4
Ráckeve-Soroksári Duna-ág rehabilitációja	36
"zöld folyam", egykori Duna-meder hasznosítása, IV. kerület	8,5
Daru-domb fejlesztése	0,6
Központi Szennyvíztisztító építése	75
csömöri hulladéklerakó	
komplett, integrált szennyvízkezelés	34
hulladékfeldolgozás, -újrahatszósítás	9
házhoz menő szelektív hulladékgyűjtés	5
dél-budapesti régió vízrendezése	1
240 km csatorna	34
barnamezős területek menedzselése	1,6
óbudai gázgyár kármentesítése	15
gázgyári kulturális negyed kiépítése	5
Hunyadi laktanya kármentesítése	0,7
Hunyadi laktanya területének fejlesztése	2,3
Cséry-telep kármentesítés és rekultiváció	20
Goldberger textilgyár területének megújulását akadályozó tényezők felsz.	1,2
Goldberger textilgyár területének fejlesztése	2
Tímár utcai irodaház	0,4
Vízműtelep hasznosítás előkészítése	0,3
Nyugati grund	1,5
volt kormányzati negyed veszélymentesítése	0,8
Ganz Mávaq terület	3,3
remíz	8
tervezés a kőbányai sörgyár területén	0,9
kőbányai Gergely-bánya, kármentesítés	1,1
kőbányai Aknabánya, hasznosítás	0,8
lóvasúti helytörténeti múzeum	0,6
hegyvidéki kulturális szalon	0,4
Zerkovitz-major, tanösvénye	0,3
Bulyovszky-ház	0,7
Rákosmente, lovas oktatóbázis	0,7
Nefelecs-pihenőpark	0,5
Liszt F. repülőtér szennyeződéseinek megszüntetése	0,7
légi közlekedési élményközpont	2
XX. kerületi piac	0,5
Csepel Művek inkubátorháza	0,9
Csepel Művek kapuja	0,3
Czuba-Durosier kastély megújítása	0,6
Kárpát-medencei Borászati központ	1,6

a Duna-part gazdasági hasznosítása	1,5
épületrehabilitációk	1,5
közösségi terek fejlesztése	3,5
a Duna-partokrehabilitációja	14,5
Népliget fejlesztése	1
Rákospatak fejlesztése	1
HUHA II. iszapégető erőmű	80
hulladékot telephelyek fejlesztése	20
dél-budapesti hőkooperációs rendszer	15
távfelügyeleti rendszer II.	3
táv hő ellátási területek növelése	2
HUHA I., kazánrekonstrukció	14,5
CNG/LNG gázhasznosítási rendszer	12
főnyomó és gerencvezeték rekonstrukció	20
azbesztcement anyagú csövek rekonstrukciója	27,7
gravitációs vezeték rekonstrukciója	17,4
PVC csövek rekonstrukciója	4,6
Duna alatti vezeték rekonstrukciója	1,3
,mint előbb	1,5
tűzcsapok, szerelvények rekonstrukciója	6,4
kutak rekonstrukciója	3,1
BKSZTT energiahatékonyság	16,2
fővárosi árvízvédelmi művek rekonstrukciója	60
római parti árvízvédelmi mű	5
BKISZ II.	3,3
BDK lámpatest csere	3,2
szociális célú infrastruktúra fejlesztése	3,5
antiszeizmikus programok	5
esélyegyenlőségi progra,	2
szemléletformáló program	0,7
színes Budapest program	0,7
XYZ fiatalok programja	1,5
összesen	3636,1
a tartalékban:	
a budai vár rekonstrukciója, a Hauszmann-terv	1250
budapesti olimpia	800
a tartalék összesen:	2050

A táblázatban vannak sárga színű cellák, melyekre nem találtam adatot. Valószínű az is, hogy nem minden adat szerepel a táblázatban. A táblázat aljára, külön írtam tartalékként két valószínűen alul árazott tételt.

Van tehát a pontatlan táblázatomban bőven tartaléka.

Szegedként ez az 3600 milliárd Ft-os beruházástömeg óriási érték! Mivel külön-külön, soronként, hallunk a táblázat létesítményeiről, azok nem tűnnek nagynak. De együtt már lényegesen más a helyzet! Ezek összege rövid idő alatt hatalmas érték. Rövid idő alatt!

Miközben Szeged évtizedek óta álmodik a harmadik Tisza-hídjáról, mely csak 40 milliárd Ft körüli összegből megépíthető lenne. Ez az előbbi budapesti összeg

$40 \cdot 100 / 3636 = 1,1\%$ -a! Csak abban bízhatunk, hogy egykor majd a méltóságos pénzosztó hatalmasság idelöki ezt a kis pénzt, mely amúgy pedig a város sugaras-gyűrűs városszerkezetének 1879 óta, a szegedi nagyárvizet követő újjáépítése óta, hiányzó eleme! De nem ez számít!

12.

Ennek a fővárosi kívánságlistának nincs felső határa

Íme néhány ötlet:

„... gyalogshidat építene a Duna felett a Vigadó tér és a Várbazár között. Az önmagában is ütős ötletet azzal fejezték meg, hogy az alsó szintjén menne a Millenniumi Földalatti Vasút, melynek végállomása a Vár gyomrában lenne a Széchenyi Könyvtár alatt.”

„Gödöllőről Pasarétre, átszállás nélkül...” „a gödöllői (vagyis a 8-as, 9-es) HÉV és az M2 összekötése. Ha úgy tetszik, a piros metró meghosszabbítása Gödöllőig.”

http://index.hu/belfold/budapest/2014/03/29/metroval_godollore_kisfoldalattival_a_varba_budapest_egvadabb_metroalmaj/

Az ötös metró:

„Az ötös metró nem a semmiből indulna ki: összekapcsolná a szentendrei (H5) HÉV-et a csepelivel (H7), esetleg a ráckeveivel is (H6).”

„... mások a város mélyében kötnék össze Déli a Keleti és a Nyugati pályaudvar vágányait.”

http://index.hu/belfold/budapest/2014/03/29/metroval_godollore_kisfoldalattival_a_varba_budapest_egvadabb_metroalmaj/

Majd a 6-os, 7-es metró!

„További gazdasági növekedéssel és változatlan költségvetési fegyelemmel kalkulálva Budapest jó eséllyel pályázhat a 2028-as olimpia megrendezésére - mondta a Napi Gazdaságnak ... A sportért felelős államtitkár (aki-RM) szerint a 2021-es budapesti vizes világbajnokság az olimpia előtti legfontosabb lépcsőfok, ha az infrastruktúra a vb révén adott, akkor az ötkarikás játékok programjából máris megvan az úszás, a hosszútávúszás, a műugrás, a szinkronúszás és a vízilabda helyszíne.”

<http://www.civishir.hu/sport/budapesti-olimpiarol-abrandozik-a-fideszes/0304092123>

A budapesti olimpia lazán becsült költsége 800 milliárd Ft.

Gondoljuk meg: ilyen olcsó nyári olimpia még sohasem volt mostanában, tehát a beírt összeg valószínűen a beírtnál jóval nagyobb lenne!

Beszélnek vasúti és közúti alagutakról is a Duna alatt.

De készült számítás a fővárosi kötöttpályás közösségi közlekedés 10 év alatti felújítására, bagatell 2000 milliárd Ft értékben!

Úgy tűnik, hogy a fővárosra költeni szánt pénz a határa a csillagos ég! A mai finanszírozási szisztémában **a fővárosi pénzköltésnek semmilyen fékje nincs.** Ebből pedig nem lesz az ország harmonikus területfejlődése, nem fognak a fejlettségben, az életszínvonalban lévő, az országrészek közti különbségek csökkenni. Természetesen a fővárosnak is kell fejlődnie, de nem ilyen módon és áron.

Harc a pénzért!

„A gazdaságpolitikusok keresik a gazdasági növekedést produkáló húzóágazatokat, a várospolitikuskok pedig kutatják a módját, hogyan lehet több forrást megszerezni az adóssággal, hiánnyal küszködő államtól, a speciális feltételeket szabó uniótól, illetve hogyan csábíthatók be nagy cégek bármilyen profillal, hogy abból iparüzési adó, munkahely, járulékos beruházás legyen.”

[file:///C:/Users/Rigo/Downloads/Budapest_2030_varosfejlesztési_koncepcio%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Rigo/Downloads/Budapest_2030_varosfejlesztési_koncepcio%20(2).pdf)

Erről van szó! **A főváros a fő pénzforrásokból akar magának egyre többet.** A verseny tényét tehát ők is elismerik. Ha pénzért futás joga a fővárosnak, kapja meg ezt a jogot a vidék is!

13.

A vízfej „betegségre” használni javasolt „gyógyszer”

Érdekes az, hogy a „betegséget” időben felismerték, a „gyógyszert” a mai napig rosszul választották ki. Ez pedig növeli, és nem enyhíti a bajt!

Az egyik legtöbbször ajánlgatott beavatkozás az ún. pólusvárosok felfejlesztése. Ez kb. 9 hazai – nagyságban Budapest utáni - város megerősítését jelentené. **A javaslattevők csak városokban tudnak gondolkodni. Az értelmetlenül várossá minősített falvak, az ezeken túl is nagyon nagy számú falu, a tanya mintha nem is létezne, rendre megemléítésre sem kerül! Mintha a helyükön légüres tér lenne, pedig ezek a tömeg!** Ha 9-cel kevesebb közepes várossal nem megy az életszínvonal emelése, miért menne velük? Mint az alábbi külföldi példából nyilvánvaló, a fővárosi vízfej akkor is kialakul, ha a nagyvárosok hálózata létezik! Sőt ezek ellenére is! Mintha nem ez lenne a lényeg!

„Csak hát ez nem páratlan helyzet: London és Nagy-Britannia, Párizs és Franciaország, Koppenhága és Dánia, Bécs és Ausztria viszonyában is akkora arányú a vízfej, mint nálunk. Bécs és az osztrák vidék több okból még jobban el van szakadva egymástól, mint Budapest és a magyar vidék. Mindegyikükben mintegy az ország húsz százaléka lakik; Párizs és London ugyanúgy külön világ és kulturális, politikai gravitációs központ a maga országában, mint Budapest hazánkban. Igaz, a franciáknál és a briteknél van elég középű város, amelyek tudnak ellensúlyozni. Németországban pedig még kiegyenlítettebb a helyzet: négymillió nagyváros található az ország négy távoli sarkában, köztük pedig remek félmillió középvárosok hálózata képvisel évezredes urbánus kultúrát.”

Nem az számít tehát, hogy a fővároson kívül mekkora egyéb városok vannak, és azok miként ellensúlyoznak, hanem egyedül csak az, hogy a fővároson kívül van-e munkahely, tisztességes-e a fizetés, emberi-e az életszínvonal. Minden magyar polgárnak biztosítani kell az életszínvonal esélyegyenlőségét! Ezért nagyon rossz a „gyógyszer”, ezzel a „beteget” félrekezeljük!

14.

A hamis érvek, a hamis tudat

Hiszen:

„... a GDP közel 40%-a ...” itt állítják elő.

http://www.vati.hu/files/sharedUploads/docs/FVR/fvr_2008_3.pdf

Van, aki szerint 30%-ot.

Mi az, hogy ezt Budapest nem kapja vissza, mi az, hogy ebből valamennyit elvesznek? Milyen alapon veszik el? Termelje meg mindenki magának, amire szüksége van! A vidék egy nyűg, melyet valahogy le kellene rázni.

„... aki kicsit is ért a gazdasághoz, az tudja, hogy a helyzet inkább fordított, **a gazdag főváros tartja el a szegényebb vidéket**, inkább lemond a nyugati szintű életről azért, hogy Magyarország kevésbé szerencsés régiói is valamennyire élhetők legyen: hogy maradjon pénz rendőrré, kórházra, útfelújításra azokon a településeken is, ahol a költségeket a lakók képtelenek lennének előteremteni.”

http://varosban.blog.hu/2011/07/26/budapest_gazdagabb_svaicnal

„**A helybeliek tévhite, miszerint a vidék valahol 1830 körül megrekedt, ...**”

http://gyuloltellensegeink.blog.hu/2009/07/08/a_budapestiek

„Kis túlzással úgy is mondhatnánk, hogy Budapesten metszi egymást a London–Budapest–Isztambul–Bagdad (M1 - M5) autópálya és a Moszkva–Kijev–Budapest– Trieszt (M3 - M7) autópálya.

Előbbi az Európai Unió tagállamai és a Közel - Kelet több százmilliós népességű piacai között teremt kapcsolatot, míg az utóbbi a volt Szovjetunió utódállamai és az Adriatikum ugyancsak jelentős piacait köti össze, és e két jelentős folyosó Budapesten kereszteződik. München, Bécs, Pozsony, Kijev vagy Lvov „csak” megállóhelyek, a csomópont, a valódi találkozási pont Budapest.”

[file:///C:/Users/Rigo/Downloads/Budapest_2030_varosfejlesztési_koncepcio%20\(2\).pdf](file:///C:/Users/Rigo/Downloads/Budapest_2030_varosfejlesztési_koncepcio%20(2).pdf)

Ez a két mondat friss, mint a hivatkozásból látszik. Az első mondatról azt állítja a szerző, hogy az „kis túlzás”. Pedig az tény. A különböző irányú autópályák időnként keresztezik egymást! De hány ilyen autópálya keresztezés van Európában? „Csak megállóhelynek” minősíteni, „lecsakmegállóhelyezni” Londont, Münchent, Bécsset, ugyanakkor Budapestet ezek fölé emelni „valódi találkozási pont”-nak kikiáltani nem beteges állapot? Ha az első mondat a „kis túlzás”, akkor mi a második mondat állítása?

Ha valaki ennyire nem tudja meghatározni a tényleges helyét, az ne rendelkezzen a magyar vidék felett!

A kirajzolódó hamis kép a fővárosi szorgalmas, nyüzsgő, termelékeny hangyáról, és a vidéki lusta, tesze-tosza, eltartott, léha tücsökről.

Az eddigiekből látható, hogy a 30 vagy a 40% egyáltalán nem dicsőség, hanem sajnos egy torz folyamat következménye, melyet nem lenne szabad a mai ütemben táplálni pénzzel, mert akkor felgyorsul, öngerjesztővé válik. A jelen folyamatot nem hevíteni, hanem hűteni kellene! Egyébként pedig éppen az ellenkezőjét fogjuk elérni, mint amit akarnánk! A hamis érveknek a pénzosztási arányok befolyásolása az egyetlen célja!

15.

Miről van itt szó valójában?

„Az utóbbi évtizedekben kialakult európai gazdasági térszerkezet súlyos aránytalanságokat hordoz magában. Nyugat-Európa, az Európai Unió, a dinamikus mag uralja a gazdasági teret, amelyben a **volt szocialista országok** főként eltérő fejlődési pályájuknak köszönhetően és fekvésükből adódóan **perifériára kerültek.**”

<http://mek.oszk.hu/02200/02292/02292.pdf>

„Az európai metropoliszok versenyében Budapest még hátrányban van, az EU régi tagállamai fővárosaihoz képest elmaradva és jelentős versenyben az újonnan csatlakozott tagállamok fővárosi régióival a közép-európai térségben betöltött szerepért.”

http://www.vati.hu/files/sharedUploads/docs/FVR/fvr_2008_3.pdf

Mivel **Budapest is periférián van**, erős harc folyik tehát a különböző forrásokért!

„A kulturális javak fogyasztását tekintve kialakult egy, a javakban dúskáló csoport, az ebbe tartozók elsősorban az elitkultúra szegmenséi közül választanak. Mások viszont alig férnek hozzá bármiféle kulturális termékhez, ...”

„... más a Balaton-Budapest tengelyen felnőni, mint mondjuk Tiszabőre bezárkózva lehúzni egy teljes ifjúságot, netán egy egész életet.”

http://mandiner.blog.hu/2011/06/07/bunko_pest_suttyo_vidék_bezzeg_nyugat

Ha nincs értelme csökkenteni a magyar vidék lemaradását Budapesttől, akkor annak sincs értelme, hogy nagy költséggel csökkenjen Budapest lemaradása Bécstől, Prágától, Berlintől!

Ha pedig Budapest pénzért harcol ehhez a küzdelméhez, akkor pontosan ugyanezt kell tenni a magyar vidéknek is!

16.

A harmonikus területfejlesztés, az együttfejlődés feltétele a Vidék Alap, mely ma sajnos nincs.

Véleményem szerint mindennél fontosabb a fejlesztési források újszerű, érdemi változást hozó elosztása!

Nem jó az a mai gyakorlat, mely szerint lényegében csak a főváros fejlődik, mert a vidék kihál. Ezt látjuk, szenvedjük el ma.

Nem lenne jó viszont a főváros fejlesztését sem befagyasztani, mert a fővárosi funkcióknak is fejlődniük kell.

Nem szabad beáldozni a vidéket a fővárosért!

A főváros és a fővároson kívüli magyar vidék csak együtt fejlődhet!

Nem csak Budapest helyzete központi Európában, hanem a Kárpát-medencéé is, és így a teljes Magyarország különleges helyen, Közép-Európában fekszik! A Budapest fejlesztése mellé felhozott érvek ugyanúgy érvényesek a teljes Magyarországra is, a Kárpát-medencére is! Vegyük észre azt a trükköt is, amely mindet kisajátítja csak a fővárosnak.

Ha a magyar ember hatalmas arányú GDP-t tud a fővárosba költözve megtermelni, akkor meg tudja ezt tenni az otthonában is!

Ezért javaslom a lakosságarányos, lélekszámarányos pénzosztást! Számítson végre az ember! A mai fals GDP-termelési arányt figyelembe sem szabad venni, mert ezzel konzerválnánk mindazt a rosszat, melyet fentebb leírtam.

Azaz:

Magyarország lélekszáma: 9,982 millió fő

Budapest lélekszáma: 1,737 millió fő

Budapesten kívül él: $9,982 - 1,737 = 8,245$ millió fő

<http://www.ksh.hu/docs/hun/xftp/idoszaki/nepsz2011/nepszelo2011.pdf>

A lélekszámok aránya: $8,245/1,737 = 4,75$

A Budapesten élők és a nem Budapesten élők aránya: 1:4,75, azaz kb. **1:5 az arány.**

A teendőket ennek megfelelően rögzítse magyar törvény:

- Ki kell gyűjteni az egy időszak alatt a főváros közigazgatási határán BELÜL elköltött fejlesztési források értékét.
- A kapott összeg ötszörösét pedig be kell tenni a Vidék Alapba. **Tagadhatatlan tény az, hogy a vidék és a főváros ugyanazért pénzüért küzd! Fenntarthatatlan az a mai helyzet, amely szerint az ebben a folyamatban konkurens, sőt ellenérdekelt főváros dönt a vidék pénzeiről. Kell tehát egy automatizmus,** amely a VA lehet.
- A lakosságarány szerinti forrásarány csak egy minimum érték, melynél a vidékre kedvezőbb arány használható.
- A Vidék Alapot csak a főváros közigazgatási határán KÍVÜL szabad fejlesztésre felhasználni.
- A vidéki pénz felhasználása - a szubszidiaritás jegyében - a vidék szervezeteit illesse meg.

Ez méltányos arány, mert nem is számol a tetemes lemaradással, az évtizedek mulasztásával, az évtizedek alatt okozott károkkal, mintha azok nem is léteznének!

A fővárosi befektetések táblázatára gondolva – a táblázat korábban említett bizonytalanságai miatt csak csökkentett értékkel számolva - ezen elv szerint ugyanezen időszak alatt a vidéknek $5 \cdot 3000 = 15000$ milliárd Ft fejlesztési pénze lenne, ami már meglátszana!

17.

Mire kell a magyar vidéknek a pénz? Mi az egyetlen cél, melyet végre érvényre kell juttatni? Nagyjából ugyanarra, mint a fővárosnak!

„A XXI. században minden állampolgár számára alapvető, hogy a ... városok által kínált szolgáltatások, lehetőségek (pl. megfelelő minőségű munkahely, kulturális, kereskedelmi lehetőségek, közszolgáltatások) lakóhelyükről reális körülmények között elérhetőek legyenek.”

http://www.vati.hu/files/sharedUploads/docs/FVR/fvr_2008_3.pdf

Szeged, 2014. március 31. - 2014. október 1.